

Programi i projekti za osobe treće životne dobi

Tijekom 2005. godine Grad Split financirao je i podržavao više programa i projekata nekoliko udruga koje se posebno brinu o osobama treće životne dobi.

Tako je Udruga »Mi«, koja se bavi poboljšanjem kvalitete života u zajednici promicanjem vrijednosti dobročinstva i čovjekoljublja, uz psihosocijalni rad na uključivanju u zajednicu te promotivne i informativne aktivnosti, izdavanjem knjižica humanističkih znanosti i drugim djelatnostima, provela programe Mi i mudrost grada – klubovi umirovljenika te Mi i mudrost grada – subvencionirana prehrana. Cilj je prvog programa bio poboljšanje kvalitete života starijih građana, njihovo veće sudjelovanje u životu zajednice i bolje korištenje njihovih resursa na dobrobit zajednice i njih samih. Program se provodio kroz kućne posjete, animiranjem, educiranjem i podrškom volonterima, međugeneracijskim i promotivnim aktivnostima, organiziranjem javnih manifestacija, radom s odborom korisnika te predavanjima o ulozi starijih i održavanju vitalnosti u starijoj dobi.

Grupa od dvanaest volonterki obišla je prilikom 390 kućnih posjeta ili 620 sati volonterskog rada četrnaest starijih i nemoćnih osoba, a na šest lokacija u Splitu provodile su se razne klupske aktivnosti za deset grupa korisnika tijekom redovitih tjednih druženja. Korisnicima su posebno bile zanimljivi gimnastika, plesne večeri, likovno stvaralaštvo, izložbe, pjevanje i izleti. Tim je aktivnostima obuhvaćeno 430 članova klubova, oko 450 ih je redovito dolazilo na javna predavanja, a psihološku je pomoć u savjetovalištu potražilo, bilo osobno ili u telefonskom kontaktu, više od osamsto starijih građana.

Programom subvencionirane prehrane, koji poboljšava kvalitetu življenja starijih građana, mogućnošću korištenja kuhanih obroka po pristupačnim cijenama, a namijenjen je samačkim domaćinstvima odnosno osobama starijim od 65 godina koje ovu pogodnost mogu koristiti tri mjeseca u godini, po cijeni obroka od 6 kuna, bilo je obuhvaćeno 69 korisnika kojima je podijeljeno 4770 obroka. Zainteresirani mogu, po isteku subvencioniranog perioda, nastaviti uzimati hranu po nešto višim cijenama, pa je tako tijekom godine podijeljeno ukupno 9536 obroka.

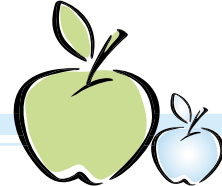
Udruga Halo za pomoć bavi se pružanjem

humanitarne pomoći osobama u stanju materijalnih i socijalnih potreba, zaštitom zdravlja, unapređenjem kvalitete življenja i povećanjem psihofizičkih sposobnosti osoba s posebnim potrebama te povećanjem svijesti građana za međugeneracijsku solidarnost. Kroz program Halo za pomoć – pomoć i nadzor putem telefona starijim i invalidnim osobama koje žive same koji provodi Socijalni dojavni centar (započeo s radom 21. rujna 2004. godine) uz pomoć tima operatera za rad u Centru i za rad s korisnicima na terenu, provedena je edukacija suradnika i volontera. U Centru se dežura danonočno, a provedena je i animacija predstavnika stambenih zgrada te liječničkih ordinacija kako bi se osigurala bolja pokrivenost područja i što više neophodnih informacija za brzu i kvalitetnu uslugu korisnicima. Nabavljeno je i vozilo za obilazak korisnika kojim šest do osam članova udruge obilazi četrdeset direktnih korisnika, tj. osoba vezanih za kuću ili stan, slabo pokretnih ili invalidnih osoba koje žive same, a prosječna im je starost oko osamdeset godina i više, i oko 400 indirektnih

korisnika, članova obitelji i rodbine. Uvedena je i nova vrsta usluge, prihvata poziva preko narukvice u stanu korisnika. Ovaj program zamišljen je kao dopuna programa socijalne skrbi državnih tijela za ciljanu populaciju i kao oblik smanjenja pritiska na bolnice i domove za starije i nemoćne te kao oblik senzibiliziranja javnosti za probleme starijih i invalidnih osoba i njihove specifične potrebe i za sigurnost življenja u njihovu domu. Trenutno su 52 direktna korisnika, među kojima su ponajviše invalidne osobe vezane za štake i hodalice i slijepo osobe, te oko 500 indirektnih. Zamijećeno je da je sve više mlađih osoba s invaliditetom i osoba s niskim primanjima koje žive u uvjetima psihofizičke nesigurnosti i koje su zainteresirane za uključivanje u ovaj program.

Katolička udruga Lovret za pomoć starijim i nemoćnim provodi projekt Pomoć u kući starijim i nemoćnim, kojem je cilj ublažiti osamljenost i izolaciju ljudi razvijanjem osjećaja za bližnjeg u nevolji kroz volonterski rad i djelovanjem na upozoravanje javnosti o potrebama ugroženih starijih ljudi. Pomoć se pruža na adresi stanovanja osobama koje

su ovisne o drugima, bilo da je riječ o pomoći u kućanstvu, održavanju higijene i čistoće prostora, pranju i glačanju rublja, nabavi namirnica, dostavi ručka na kućne adrese ili kojem drugom obliku pomoći. Projektom je prošle godine bilo obuhvaćeno oko 200 korisnika. Udruga umirovljenika koncipirala je i provodi programe Pomoć bolesnim, nemoćnim i nepokretnim članovima, koji promiče socijalnu solidarnost i pomaže pri rješavanju socijalnih i drugih problema grada i njegovih stanovnika, te Vježbom starimo zdravije. Korisnici su umirovljenici s područja Grada Splita, a obuhvaćeno je više od stotinu starijih osoba. Program vježbanja pomaže u poboljšanju zdravstvenog stanja umirovljenika i odvija se u fitness centru »Body Master«. Obuhvaća vježbanje na spravama i na cardio opremi, medicinsku gimnastiku i pregled stopala i kralježnice, prilagođen je zdravstvenom i psihomotornom statusu korisnika i provodi se pod nadzorom viših fizioterapeuta. Nakon tromjesečnog besplatnog vježbanja, polovica

uključenih odlučila je nastaviti vježbanje uz plaćanje troškova. Zamijećen je izuzetan zdravstveni učinak jer su poboljšane tjelesne sposobnosti starijih osoba, koje su zbog toga sretnije i zadovoljnije životom.

Udruga Ženska grupa Split provodila je 2005. godine programe Likovna radionica za osobe treće dobi i 60 plus i prijatelj. Unošenjem novih sadržaja i aktivnosti koje obogaćuju život osoba treće dobi kroz kreativno osmišljavanje njihova slobodna vremena i uz poticanje međusobne suradnje željelo se ojačati ličnost svih korisnica i rješavati ih frustracija starosti.

U aktivnostima likovne radionice sudjelovalo je više od dvadeset žena, a bile su uglavnom vezane uz vjerske blagdane. Uz kreativan rad polaznice su se bavile i slušno-motoričkim vježbama. Program 60 plus i prijatelj obuhvatio je tridesetak štićenica iz doma na Zenti i desetak iz doma u Vukovarskoj, a povremeno i znatno veći broj korisnica, koje kroz suradnju s učenicima splitskih škola rade

na poticanju prihvata starijih kao izvora mudrosti i znanja. Razvija se međusobna tolerancija, a zdrava povezanost korisnica programa je sve vidljivija. I same su spremne na organiziranje novih grupa i iznalaženje drukčijih sadržaja, poput zajedničkog odlaska u kazalište. Program razvija uzajamnu solidarnost, uvažavanje i pomaganje, te smanjuje povremenu staračku samoživost.

Raznolikost programa i projekata pokazuje da su pojedine udruge, ali i gradske institucije koje ih financijski i na druge načine podupiru, prepoznale različite potrebe korisnika i da su se aktivnim rješavanjem njihovih problema uključile u podizanje kvalitete života pojedinaca sa individualnim potrebama ali i zajednice u cjelini.

Vesna Zec, pročelnica Odjela za zdravstvo i socijalnu skrb, Gradsko poglavarstvo Split
Vesna.Zec@split.hr

Duško Popović
popovicdj@yahoo.com

Rođen sam 1923. godine u Crikvenici. Osnovno školovanje završio sam u rodnom gradu, a realnu gimnaziju u Senju (konvikt »Ožegovićanum«). Studirao sam i diplomirao na Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu.

Radni vijek proveo sam u Zagrebu, kao projektant i organizator u raznim vrstama struke. Autor sam velikog broja projekata i dobitnik više nagrada u arhitektonskim natjecanjima. Osim turističkih objekata, veliki dio rada posvetio sam projektima bolnica u Zagrebu i ostalim destinacijama. Zadnji posao u struci bio mi je vođenje projekta izgradnje Sveučilišne bolnice u Zagrebu. Sudjelovao sam na stručnim kongresima o bolnicama u organizaciji UN (Svjetska zdravstvena organizacija) u Oslu, Amsterdamu, Lisabonu i Tokiju.

Za vrijeme studija bavio sam se slikarstvom, a odlaskom u mirovinu intenzivno sam se počeo baviti likovnim oblikovanjem, opremanjem knjiga, plakata i prospekata. Izlagao sam na više od 80 samostalnih i 50 skupnih izložbi u zemlji i inozemstvu. Dobitnik sam nagrade Grada Crikvenice za životno djelo.

Još za vrijeme službenog radnog vijeka počeo sam se baviti ekologijom i problemima gospodarenja prostorom. Osnivač sam i član Ekološkog društva Crikvenica koje djeluje od 1990. godine. Sudjelovao sam na skupu »Crikvenica – zdravi grad« (brza procjena zdravstvenih potreba u zajednici – tzv. RAP) koji je organizirao Upravni odjel za javne potrebe Grada Crikvenice, a u okviru projekta Škole narodnoga zdravlja »Dr. Andrija Štampar« iz Zagreba.

Ovaj skup je na vrlo interesantan način prezentirao prikupljene, neobično važne podatke o životu našega Grada, pomoću metode brze procjene zdravstvenih potreba u zajednici. Sudjelovao sam u grupi koja je razmatrala gospodarenje i korištenje prostora u Gradu Crikvenici. Moje sudjelovanje oslanjalo se na saznanjima struke i osobito na iskustvima iz dugogodišnjeg rada u ekološkom pokretu. Tako smo izradili sliku prostora našega grada, sliku koja se uklapa u sveobuhvatnu sliku zdravlja i ustanovili da bi trebalo mnogo poraditi na ispravljanju dosadašnjih nedostataka i pogrešaka.

Očito je da je nužno nastaviti s projektom »Zdravi grad« i to u svim dobnim skupinama

stanovništva, pa tako i sa članovima »treće dobi« kojoj i ja pripadam i koja svojim znanjem i iskustvom može vrlo djelotvorno pridonijeti »Zdravom gradu«. Čvrsto sam uvjeren u korisnost ove akcije koja, zbog svoga značaja, treba biti kontinuirana i stalna. »Zdravi grad« bi mogao, a i trebao, pomoći gradskoj administraciji u ovim vremenima donošenja i realizacije Prostornoga plana Grada Crikvenice koji bi izvjesno vrijeme trebao biti Sveto pismo za život u našem gradu.

Zdravko Gržičić,
dipl. ing. arh., Crikvenica